

CHRISTOPH MARIA MERKI - JOSEF LÖFFLER

Lichtenštejnové v českých zemích od středověku do 20. století

Majetky, práva, správa

Vaduz,

Česko-lichtenštejnská komise historiků 2016.

ISBN 978-80-210-8293-9

326 str., brožovaná

Předkládaná publikace vyšla v německé, resp. lichtenštejnské mutaci roku 2013 jako 5. svazek spisů Česko-lichtenštejnské komise historiků pod názvem *Das Haus Liechtenstein in den böhmischen Ländern vom Mittelalter bis ins 20. Jahrhundert. Güter, Rechte, Verwaltung*. Autoři se zde zabývali jednak vývojem lichtenštejnských držav a majetkových poměrů v Čechách a na Moravě, ještě více pozornosti však věnovali jejich správnímu systému, a to jak v předmoderní epoše, tak i v průběhu posledních sta let před konfiskováním jejich majetku. Jde o široce pojaté a obsáhlé texty. Ty dokazují, že systém lichtenštejnské správy byl nejen hluboce zakořeněn ve středoevropském právním systému, ale že se zároveň vyznačoval celou řadou specifických atributů, vycházejících jednak z neobvyklého rozsahu a struktury lichtenštejnského majetku, jednak z výsostného postavení Lichtenštejnského knížecího domu ve středoevropské společnosti.

Christoph Maria Merki byl v posledních letech spjat především s Lichtenštejnským ústavem (Liechtenstein-Institut) v Barenden, což je instituce podobná naší Akademii věd. V letech 2008-2010 byl dokonce jeho ředitelem. Merkiho dosavadní odborné zaměření se týkalo především finančních dějin a dějin švýcarského automobilismu a dopravy. Kolegové z lichtenštejnské části komise ho tentokrát pověřili úkolem ze zcela jiné oblasti, a sice vytvořit rozsáhlou fresku vývoje lichtenštejnských držav a majetkových poměrů v českých zemích, týkající se dlouhého období od středověku prakticky až do současnosti. Samozřejmě s tím, že rozhodující pozornost bude věnovat těm dějinným úsekům, které pro lichtenštejnské dějiny v českých zemích představovaly nejzásadnější změny. Vzhledem ke svému odbornému zaměření se samozřejmě soustřeďuje na finanční a statistické stránky lichtenštejnských majetkových zisků a ztrát. Svou stať, založenou především na literatuře a pouze formou několika sond na materiálu z Domácího archivu knížat z Lichtenštejna ve Vídni, se převážně přidržuje zažitého lichtenštejnského výkladu, což je patrné například při rozdílu v interpretaci konfiskací po Bílé hoře a konfiskací po II. světové válce. Christoph Maria Merki ve svém

textu sám uvádí, že při své práci neměl možnost využít česky psanou odbornou literaturu. Pokusil se to nicméně kompenzovat alespoň tím, že recipoval ty práce českých historiků, které byly publikovány v němčině nebo angličtině, popř. které byly do těchto jazyků později přeloženy.

Stať Josefa Löfflera *Die Verwaltung der Herrschaften und Güter der Fürsten von Liechtenstein in den böhmischen Ländern von der Mitte des 18. Jahrhunderts bis 1948* založena na jeho stejnojmenné disertační práci, která vznikla na Vídeňské univerzitě pod vedením profesora Thomase Winkelbauera (obhájeno roku 2014). Jde o rozsáhlou studii, která zároveň rozšiřuje Löfflerův přehledový příspěvek *Správa lichtenštejnských panství a statků: přehled*, uveřejněný v publikaci *Lichtenštejnové, Lichtenštejnsko a Československo ve 20. století*. Josef Löffler provádí podrobnou analýzu právního a správního systému na lichtenštejnských statcích. Činí tak v první řadě na základě studia fondů Rukopisy/Handschriften (např. instrukce knížete Karla Eusebia z Lichtenštejna pro svého syna Jana Adama I. Ondřeje z Lichtenštejna) a fondu Panství/Herrschaften (především centrální agenda panství a panství Rumburg v Čechách a Šternberk na Moravě) z Domácího archivu knížat z Lichtenštejna ve Vídni. Mimo jiné ukazuje propracovanost správního systému na rozsáhlých a vzájemně vzdálených územích, a také přechod od extenzivní správy raného novověku k moderní správě 19. a 20. století.

V posledních letech, mimo jiné i díky navázání diplomatických vztahů mezi českou republikou roku 2009, se staly různé otázky společných česko-lichtenštejnských dějin předmětem odborných, popularizačních i publicistických pojednání. Vydavatelé věří, že předkládaný český překlad knihy *Das Haus Liechtenstein in den böhmischen Ländern vom Mittelalter bis ins 20. Jahrhundert. Güter, Rechte, Verwaltung* napomůže k důkladnějšímu poznání a pochopení této poměrně složité problematiky.

Odkaz na webové stránky nakladatelství:

<http://www.press.muni.cz/knihy/projekty-nakladatelstvi/licht5>

Dr. Christoph Maria Merki

na konferenci Československo, Lichtenštejnsko a Lichtenštejnové ve 20. století